

Guia docent de l'assignatura "Mètodes Algebraics per a l'Estadística"

2011/2012

Codi: 103200

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2501919 Estadística Aplicada	973 Graduat en Estadística Aplicada	FB	1	1

Contacte

Nom : Xavier Bardina Simorra

Email : Xavier.Bardina@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius i contextualització

Aquesta assignatura és una presentació del càlcul matricial, amb èmfasi en la resolució de sistemes d'equacions i diagonalització de matrius, en particular les matrius simètriques.

El principal objectiu és que l'estudiant assoleixi maduresa en la manipulació matricial i adquireixi els coneixements teòrics que li han de permetre l'ús del càlcul matricial en els tractaments estadístics.

Competències i resultats d'aprenentatge

2279:E04 - Resumir i descobrir patrons de comportament en l'exploració de les dades.

2279:E04.01 - Dominar el llenguatge i les eines bàsiques de l'àlgebra lineal.

2279:E04.02 - Dominar les eines algebraiques específiques que s'aplicaran més endavant en la modelització avançada.

2279:E04.04 - Utilitzar mètodes numèrics per a resoldre problemes d'àlgebra i de càlcul.

2279:T06 - Desenvolupar l'interès pel coneixement i la interpretació de fenòmens susceptibles de quantificació.

2279:T06.00 - Desenvolupar l'interès pel coneixement i la interpretació de fenòmens susceptibles de quantificació.

Continguts

1. Sistemes d'equacions lineals i matrius

1. Matriu d'un sistema d'equacions lineals. Resolució de sistemes pel mètode de Gauss. Concepte de rang d'una matriu.
2. Càlcul matricial. Suma i producte de matrius. Matrius invertibles. Càlcul de la inversa amb operacions elementals.

3. Determinants. Determinants i rang. Determinants i matrius invertibles. Regla de Cramer.
4. PQA-reducció. Inversa generalitzada d'una matriu.
5. Càlcul matricial amb Maple.
2. Diagonalització de matrius
 1. Matrius diagonals.
 2. Matrius semblants.
 3. Vectors i valors propis.
 4. Polinomi característic.
 5. Matrius diagonalitzables.
 6. Utilització de Maple.
3. Producte escalar
 1. Definició i propietats.
 2. Ortogonalitat.
 3. Matrius ortogonals.
 4. Projeccions de $\mathbb{R}^n$.
 5. Complement ortogonal.
 6. Diagonalització de matrius simètriques en bases ortonormals.

Metodologia

TEMPS QUE HA DE DEDICAR UN ESTUDIANT A L'ASSIGNATURA

Tenint en compte que aquesta assignatura té assignats 6 crèdits, el nombre d'hores total (classes de teoria, de problemes, de seminaris, treball personal i exàmens) que un estudiant mitjà hauria de dedicar-hi durant el semestre és de 150 hores, adequadament repartides durant el semestre. És recomanable, doncs, destinar una mitjana de 5 hores de treball personal cada setmana a l'assimilació de la teoria, resolució de problemes i redacció d'un treball.

A títol orientatiu, depenent de cada estudiant, la taula següent pot servir de guia.

Tipus d'activitat	Descripció	Nombre d'hores
Activitats presencials	Classes de teoria	28
	Classes de pràctiques	28
	Exàmens parcials	4
	Examen final	4
Activitats No presencials	Estudi de teoria	22
	Realització de problemes	40
	Preparació dels exàmens	24
Total		150

És evident que segons les capacitats de treball, d'assimilació, d'abstracció, de càlcul, etc. alguns estudiants poden necessitar una dedicació superior i altres amb menys hores de treball en tindran prou. La taula té, doncs, només un valor orientatiu.

Descripció de les pràctiques

Al llarg del semestre es realitzaran 13 sessions de pràctiques, de les quals 10 seran a l'aula i les altres 3 al laboratori d'informàtica.

Pràctiques d'aula

Les pràctiques d'aula consistiran en el plantejament i resolució d'exercicis sobre la matèria ja explicada a teoria. Alguns dies els estudiants disposaran d'una hora per resoldre i lliurar per escrit un problema. La resolució i la qualitat de la redacció d'aquest problema puntuarà per a l'avaluació continuada.

Pràctiques d'informàtica

Algunes sessions de pràctiques consistiran en treballar les matèries ja explicades a teoria usant el programa Maple. A cada sessió hi haurà uns exercicis que l'estudiant haurà de resoldre per poder contestar un qüestionari que s'haurà d'entregar al final de la sessió.

La nota "Ús d'eines informàtiques" de l'avaluació continuada s'obtindrà de les notes dels qüestionaris.

Metodologia

L'assignatura disposa durant el semestre de 2 hores setmanals de classe de teoria i de 2 hores setmanals de classes de problemes i pràctiques. És recomanable l'assistència a totes les sessions.

La teoria impartida està totalment continguda en els textos que es recomanen a la bibliografia, si bé en cada un d'ells la seva presentació té característiques lleugerament diferents. Convé que l'estudiant s'acostumi a aprendre dels llibres de text, que són eines ben estructurades i escrites i on queden clarament reflectits tant el llenguatge matemàtic com el raonament lògic de demostració. Els llibres, com a mínim un, són un complement molt important a les classes.

S'obrirà una aplicació d'aquesta assignatura al Campus Virtual de la universitat per tal de subministrar material i informació relatiu a l'assignatura, quan calgui.

Periòdicament l'estudiant rebrà llistes de problemes que ha d'intentar resoldre personalment o en grup i sobre els quals es treballarà en les classes de problemes.

La metodologia pròpia de les sessions de pràctiques està detalladament descrita en l'apartat "Descripció de les pràctiques".

Es realitzaran sengles proves parcials especialment pensades com un tests per a l'estudiant, i per als professors, que mesurarà el progrés de l'alumne i tindrà valor per a la nota d'avaluació continuada.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes de pràctiques	28	1.12	2279:E04.01 , 2279:E04.02 , 2279:E04.04
Classes de teoria	28	1.12	2279:E04.01 , 2279:E04.02 , 2279:T06.00
Tipus: Supervisades			
Realització de problemes	40	1.6	2279:E04.01 , 2279:E04.04 , 2279:T06.00 , 2279:E04.02
Tipus: Autònomes			
Estudi de teoria	22	0.88	2279:E04.01 , 2279:T06.00 , 2279:E04.02
Preparació dels exàmens	24	0.96	2279:E04.01 , 2279:T06.00 , 2279:E04.02 , 2279:E04.04

Avaluació

Avaluacions

- **Avaluació continuada** 10 punts
 - Resolució d'un problema (20.10) 1 punt
 - Redacció d'un problema (1.12) 1,5 punts

- Ús d'eines informàtiques (Maple) 1,5 punts
- Examen parcial 1 (26.11.2010) 3 punts
- Examen parcial 2 (21.01.2011) 3 punts
- **Examen final** (data pendent de determinar) 10 punts

La nota final que constarà a l'acta serà el màxim entre la nota d'avaluació continuada i la de l'examen final.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació continuada	100	4	0.16	2279:E04.01 , 2279:E04.02 , 2279:E04.04 , 2279:T06.00
Examen final	100	4	0.16	2279:E04.01 , 2279:E04.02 , 2279:E04.04 , 2279:T06.00

Bibliografia

- Donald F. Morrison, Multivariate Statistical Methods, McGraw-Hill Book Company, 1967.
- Stanley I. Grossman, Álgebra lineal, Grupo Editorial Iberoamérica, 1983.
- Luis Merino - Evangelina Santos, Álgebra lineal con métodos elementales, Thomson, 2006.
- L.E. Knop, Lineal Algebra. A First Course with Applications, CRC Press, 2008.